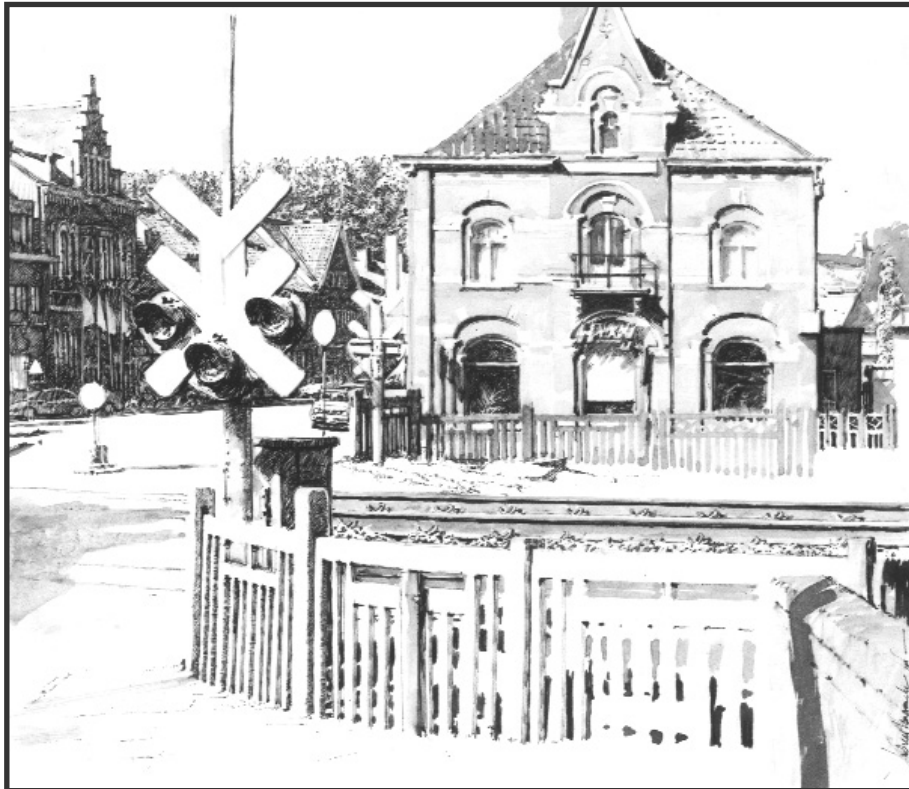

Vlaams Centrum voor Genealogie en Heraldiek

België - Belgique
P.B.
8610 Kortemark
P 508209

M E D E D E L I N G E N

Afgiftekantoor: 8610 Kortemark
jaargang 31, 2012, nr. 3 - verschijnt viermaandelijks
Verantw. uitgever: Wim Dedeyster, Elflijnenlaan 3, 8610 Handzame

Met steun van de
Vlaamse overheid

VCGH

Elflijnenlaan 3

B-8610 Handzame

Documentatiecentrum van Familiekunde Vlaanderen vzw

Tel. 051 56 74 79

PR. BE33 0001 5798 8546

www.vcgh.be

E-mail: vcgh@scarlet.be

O p e n i n g s t i j d e n

maandag t/m vrijdag

9 - 12 uur / 13 - 17 uur

Tekening cover:

Kortemark spoorweg: Andreas Vanpoucke

Het centrum zal gesloten zijn:

maandag 26/11/2012 t.e.m. vrijdag 30/11/2012

maandag 24/12/2012 t.e.m. woensdag 02/01/2013

LEES IN DIT NUMMER :

Wilfried Maertens	Joannes Van Westerveldt pastoor van St.-Anna Brugge, doopheer van Guido Gezelle	blz. 23
Georges Houvenaeghel	Kwartierstaat Vanborm Monique	blz. 27
Georges Houvenaeghel	Kwartierstaat Vansieleghe Carolus Jozefus	blz. 28

Joannes Van Westerveldt pastoor van St.-Anna Brugge, doopheer van Guido Gezelle

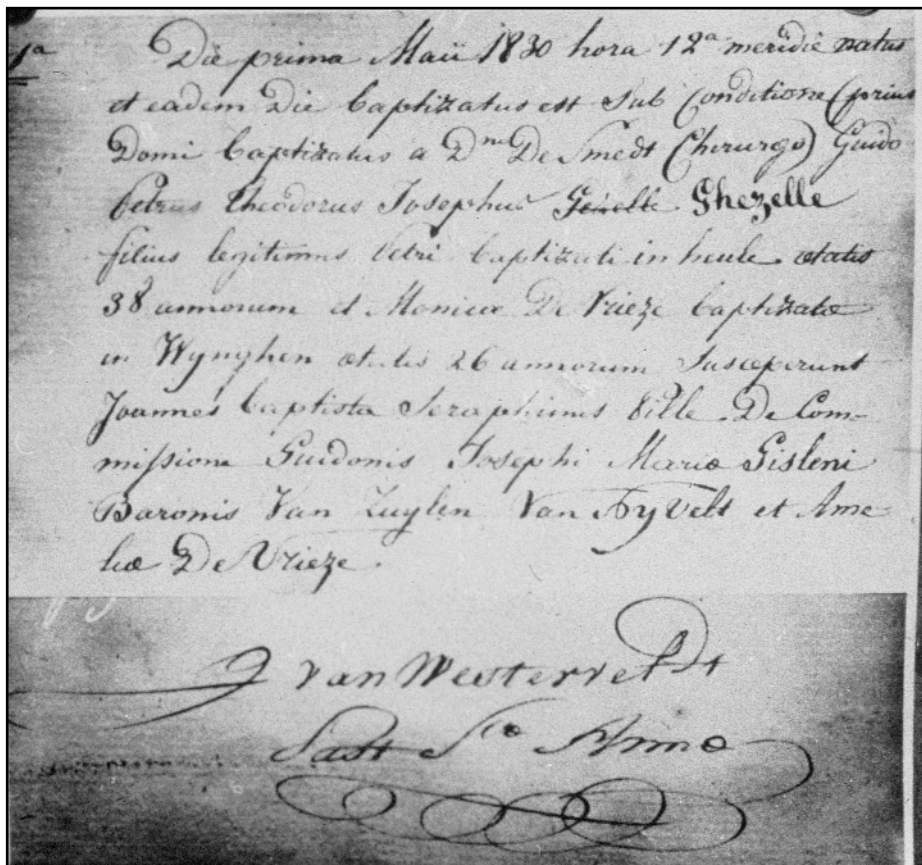
Wilfried Maertens

Joannes Van Westerveldt werd geboren op 14 februari 1788 te Kortemark. Hij was het tiende kind van Livinus Van Westerveldt in zijn tweede huwelijk met Anna Theresia Lauwers. Livinus was chirurgijn te Kortemark, zoals zijn vader dat was te Aartrijke. Het gezin werd zwaar getroffen door kindersterfte: van hun twaalf kinderen stierven er negen op heel jonge leeftijd.

Joannes werd priester zoals zijn elf jaar oudere broer Carolus Bernardus, geboren op 28 september 1776. Over deze laatste, priester gewijd in 1804, weten we weinig. Bij het overlijden van zijn moeder in 1804, waar hij de aangever was, wordt hij vermeld als priester te Kortemark. Hij was dus nog niet werkzaam op een parochie. Kort nadien wordt hij vermeld als kapelaan te Ruddervoorde. Hij werd later pastoor te Knokke. Zijn broer Joannes volgde hem daar later ook op.

Over Joannes is meer geweten. Hij was seminarist in 1813 te Gent. Het bisdom Gent strekte zich toen uit over de huidige provincies West- en Oost-Vlaanderen. Hij was nog maar pas diaken gewijd toen er op 25 juli een opstand uitbrak van de seminaristen tegen de door Napoleon benoemde nieuwe bisschop Jacques de la Brue. De seminaristen weigerden in blok deel te nemen aan de plechtigheid in de kathedraal waar de nieuwe bisschop als hoofd van het bisdom voorging. Nog dezelfde dag werden ze voor de keuze gesteld: de nieuwe bisschop erkennen of naar het leger gestuurd worden. Het seminarie werd gesloten. Zoals vele lotgenoten zal Joannes ergens moeten onderduiken tot er betere tijden komen.

Joannes Van Westerveldt werd op 26 maart 1812 te Brussel priester gewijd daar er in

beide Vlaanderen geen bisschop was die hem kon wijden. Na zijn wijding werd hij eerst onderpastoor te Torhout, daarna pastoor te Knokke waar hij zijn broer opvolgde. Op 17 augustus 1827 werd hij benoemd tot pastoor van St.-Anna te Brugge. Hij was doopheer van Guido Gezelle, geboren op 1 mei 1830, zoon van Petrus Joannes Gezelle en Monica Devriese. Bij zijn eerste communie was Guido de eerste van de stad bij de ondervraging van de catechismus. Als

beloning kreeg Guido een mooi boek van pastoor Van Westerveldt. In de brieven die vader Gezelle stuurde naar zoon Guido in zijn seminarietijd zien we dat hij dat nog niet vergeten was een een zekere sympathie voelde voor de pastoor.

Was pastoor Joannes Van Westerveldt geen van de gemakkelijkste of waren het de anderen die moeilijk deden? Een feit is dat de laatste jaren voor hij “op rust” ging (lees ontslagen werd) één en al ellende waren voor de man. De miserie begon in 1852. Op 18 oktober van dat jaar trokken de twee onderpastoors van St.-Anna naar het bisdom. Volgens hen was de pastoor nalatig en onbekwaam. Verder werd hem aangewreven dat hij de kinderen voor hun eerste communie te laat onderrichtte. Hij liet er velen zonder biecht hun communie doen en de gelovigen werden enkel tijdens de hoogmis gewezen op hun plichten voor de vasten. Van de 10000 parochianen waren er slechts 4200 die hun Pasen hielden. Het aantal kinderen in de zondagschool en het aantal leden van de meisjes- en jongenscongregatie liep bovendien sterk achteruit. Daarenboven waren er 53 onwettige kinderen gedoopt en was de meid van de pastoor onuitstaanbaar bazig.

Door deze waslijst van klachten was de Raad van het Bisdom van oordeel dat Van Westerveldt moest aftreden. Maar de bisschop wou daar toch nog een beetje mee wachten. Op 1 mei van 1854 was er opnieuw een klacht tegen de pastoor. Deze kwam van de tweeëntwintigjarige Rosalie Aernoudt uit Langemark die een drietal maanden op de pastorie gewerkt had. Ze zei dat ze van haar biechtvader de bisschop over iets moest inlichten. Wat de klacht inhield is niet bekend. De pastoor moest op 12 mei voor de Raad verschijnen, waar hij alles ontkende. Op 15 mei 1854 werd hij voor 8 dagen geschorst. Daarna mocht hij pastoor blijven tot hij 40 jaren dienst had (pensioen?).

In een brief van 22 mei 1854 van vader Gezelle aan zijn zoon Guido staat geschreven dat de pastoor al enkele dagen geen mis meer heeft opgedragen en de zondagsmis gehoord heeft in de zittens, zoals de kerkmeesters. Hij voegde er nog aan toe : *“ik geloof dat den duyvel een werktuig gevonden heeft om tegen de pastoor te rigten”*. In een andere brief van 5 augustus 1854 van vader Gezelle lezen we: dat de slechte persoon die onzen pastoor vals beschuldigd heeft is ziek geworden en heeft in het hospitaal verklaard in tegenwoordigheid van twee getuigen dat alles verzonnen was en wie haar had opgestookt om dat te doen (de slechte persoon is Rosalie Aernoudt).

Op 1 september moest pastoor Van Westerveldt opnieuw voor de bisschop verschijnen, maar hij gaf verstek. Hij had het bevel genegeerd om zijn meid Walteria Claus, geboren in 1803 te Pittem, weg te zenden. De bisschop had vernomen van de onderpastoors dat deze niet langer geschikt was om een priester te dienen. Op 20 september 1854 valt de beslissing : Joannes Van Westerveldt wordt ontslagen. Zijn bidprentje vermeldt september 1854.

Nog eenmaal schrijft vader Gezelle in een brief van 30 oktober 1854 iets over de zaak: dat er een nieuwe pastoor is en dat de meid van pastoor Van Westerveldt zo goed als krankzinnig is. Over de gewezen pastoor geen kwaad woord.

Pastoor Van Westerveldt is blijven wonen op St.-Anna, maar niet bij zijn broer Carolus die hier al in 1853 als rustend pastoor van Gits kwam wonen. In 1857 verkreeg Joannes nog gedeeltelijk eerherstel, misschien had hij dat te danken aan zijn broer?

De beide broers Carolus en Joannes zijn overleden te Brugge, respectievelijk op 19 februari 1857 en 14 mei 1875. Ze werden er ook begraven. Joannes Van Westerveldt had in 1857 voor zijn broer en voor zichzelf een zerk laten plaatsen op het stedelijk

kerkhof. Het was niet zomaar een zerk, maar een grafmonument in de vorm van een kerk met op het dakje een tekst. Het werd door de stad geklasseerd. Over de broers Van Westerveldt kunnen we nog zeggen dat ze thuis gekomen zijn in de stad waar elk spoor naar vroegere voorouders doodloopt.

De Neven en Klein-neven laten met droefheid weten de dood van hunnen welbeminden On-
den Eerweerden Heer

Joannes Van Westerveldt,

gewezen Pastor van S. Anna parochie,

geboren te Cortemarck en godvruchtiglijk overleden te Brugge den 14 Mei 1875, in den
ouderdom van 87 jaren en 3 maanden, ontvangende de H. H. Sacramenten der stervenden.

De lijkdienst gevolgd door de begraving zal plaats hebben Maandag 17 dixer,
s morgens ten 11 ure in de parochiale kerk der H. Moeder Anna.

Met eene Mis voor de Vrouwen

De volgende diensten zullen plaats hebben in de gemelde kerk:

Woensdag 19 Mei om 7 ure van wege de Heeren Arm-meesters.

Woensdag 26 Mei om 8 ure van wege de Heeren Kerk-meesters.

Gedurende een jaar zal er dagelijks eene Mis gelezen worden in de kerk der S. G. P. Diocaelen; en de veertig-
daagsehe Misson in de parochiale kerk van de H. Walburga.

W^e J. Petyt, Brugge.

Hij leent den Heer die den armen bermhertigheid
doet.. De Heer zal hem op den kwaden dag verlossen.

Ps. XIX. — Ps. XL.

TER ZALIGER GEDACHTENIS

VAN DEN EERWEERDEN HEER

Joannes VAN WESTERVELDT

geboren te Cortemarck den 14 Februari 1788,
Priester gewijd den 26 Maarte 1814,
Onderpast. te Thourout den 8 Augusti 1814,
Pastor te Knocke den 30 September 1822,
Pastor te Sinte Anna den 17 Augusti 1827
tot den 20 September 1854,
godvruchtiglijk overleden te Brugge den 14 Mei 1875,
in den ouderdom van 87 jaren en 3 maanden.

— R. I. P. —

Heer Gij hebt uwe hand op mij gelegd, Gij hebt mij
beproefd en mij op den weg der eeuwigheid geleid.

Ps. XXXIX.

Ik heb, o Heer, met groote langmoedigheid U afge-
wacht, en Gij hebt U tot mij gewend; Gij hebt mijne
smeeingen en gebeden aanhoord, en mij uit den poel
van ellende getrokken; Gij hebt mij getroost, en nu,
o Heer, mijn God, zal ik U loven in alle eeuwigheid.

Ps. XXIX.

Het eenigste dat ik van u vrage, LIEVE BROEDERS, is
dat gij mij indachtig zijt aan den altaar des Heeren.

H. AUG.

O Heer, geef de eeuwige rust aan uwen dienaar
JOANNES, en dat het eeuwige licht hem verschijne.

OFF. DEF.

Zoet Hert van Maria, wees mijn toevlucht.
(300 dagen aflaat).

Goede Jesus, bermhertigheid (100 dagen aflaat).

Modest Delplace, Geerolfstraat

Enkele voorouders van Carolus Bernardus Van Westervelde en Joannes Van Westerveldt:

Generatie I

- 1 **Carolus Bernardus VAN WESTERVELDE en Joannes VAN WESTERVELT.**

Generatie II

- 2 **Livinus VAN WESTERVELT**, geboren op 05/07/1743 te Aartrijke, overleden op 28/02/1834 te Gits op 90-jarige leeftijd.
Gehuwd voor de kerk op 27-jarige leeftijd op 05/02/1771 te Kortemark met de 20-jarige
- 3 **Anna Theresia LAUWERS**, geboren op 02/12/1750 te Kortemark, overleden op 18/09/1804 te Kortemark op 53-jarige leeftijd.

Generatie III

- 4 **Arnoldus Walterus WESTERVELT**, gedoopt op 11/04/1716 te St.-Salvator Brugge, overleden op 15/02/1782 te Zerkegem op 65-jarige leeftijd.
Gehuwd met
- 5 **Livina RUBRECHT**, overleden op 09/02/1769 te Aartrijke op 57-jarige leeftijd.

Generatie IV

- 8 **Arnoldus WESTERVELT**, overleden op 26/09/1723 te St.-Salvator Brugge.
Gehuwd voor de kerk op 17/12/1709 te St.-Salvator Brugge met
- 9 **Elisabetha VAN DE KERCKHOVE.**

Bronnen :

LAGRAIN, Robert : Over J. Van Westerveldt, Gezelles pastoor op St.-Anna, In : Biekorf, 1995, 1e afl., blz. 37-58.

VAN DER PLAS, Michel : Mijnheer Gezelle, biografie van een priester-dichter 1830-1899, Tielt, 1990, blz. 10-11 en 22-23.

WERBROUCK, Marcel : Van Westerveldt, Joannes en Van Westerveldt, Karel, In : Geestelijken uit het Krekedal de wereld rond, deel 2 : van M tot Z, Heemkundige Kring Crekel Beke, jaarboek 2003, blz. 179-180.

Samensteller: Houvenaeghel Georges

1									
x Knokke 08/04/1953 Ursula BIERVLIET ° Beerst 02/02/1925 † Oostende 14/02/2000									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
14									
15									
16									
17									
18									
19									
20									
21									
22									
23									
24									
25									
26									
27									
28									
29									
30									
31									